

Onderzoeksprogramma

2007-2008

22 maart 2007

1. inleiding

Het onderzoeksprogramma 2007-2008 geeft inhoud en richting aan de werkzaamheden van de Noordelijke Rekenkamer voor de komende jaren. In dit onderzoeksprogramma zijn onderwerpen opgenomen die zijn gepland om in 2007 en 2008 te worden uitgevoerd of nog te starten. Hierdoor is er een overloop in het programma naar 2009.

In oktober 2006 heeft de Programmaraad met de Noordelijke Rekenkamer een aantal onderzoekssuggesties besproken. Naast deze suggesties zijn de beleidsthema's uit onze onderzoeksstrategie en andere onderwerpen aan een verkennend onderzoek onderworpen. De geplande, lopende en recent uitgevoerde 217a Pw-onderzoeken zijn in de overweging meegenomen. Er is niet of nauwelijks overlap met dit onderzoeksprogramma op. Dit alles heeft geresulteerd in een uitgebreide groslijst van twintig onderzoeken. In de Collegevergadering van 22 maart is deze teruggebracht tot tien onderwerpen waar (in)directe capaciteit op zal worden ingezet en tien onderwerpen die definitief zijn afgevallen.

Wij menen met dit onderzoeksprogramma een evenwichtig palet aan relevante onderzoeken te bieden, waarin ook ruimte is gereserveerd voor een verzoek uit Provinciale Staten. Elk jaar zal er één groot beleidsonderzoek worden uitgevoerd en worden er twee kleine(re) onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken bieden voldoende mogelijkheden voor een eigen provinciespecifiek rapport; gezien de onderzoekscapaciteit is het vooralsnog efficiënter om één vooronderzoek in plaats van drie uit te voeren.

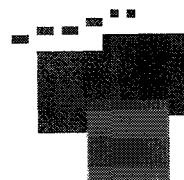
Eén voorbehoud wordt gemaakt voor de planning van 2007, namelijk of het overschot aan personeelskosten en inhuur uit 2006 kan worden overgeheveld naar 2007. Hierdoor kan voortvarend de achterstand op onderzoeken uit 2006 worden ingehaald en meer onderzoek in 2007 worden uitgevoerd. Een voorstel voor bestemming van het resultaat wordt bij de jaarrekening 2006 aan Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen voorgelegd.

In § 2 worden de onderwerpen die geprogrammeerd zijn en de onderwerpen die de Rekenkamer aandachtig blijft volgen benoemd. Tevens is een planning van deze onderzoeken opgenomen. In § 3 is een toelichting per onderwerp opgenomen (geprogrammeerde en te volgen onderwerpen). In bijlage 1 bij het onderzoeksprogramma is een samenvatting van de onderwerpen uit de groslijst opgenomen. Achtergrondinformatie over alle onderwerpen is opgenomen in de algemene bijlage bij het onderzoeksprogramma.

2. programmering 2007 en 2008 en planning onderzoeken

Voor 2007 en 2008 worden de volgende onderwerpen geprogrammeerd:

- Cultuurbeleid
- Woningbouwproductie
- Bedrijventerreinen
- Sociaal-economische vitalisering van het platteland
- Vervolg onderzoek MKB
- Verzoekonderzoek Provinciale Staten

planning 2007-2008 (overloop naar 2009)

periode	onderzoek	onderzoek	onderzoek
1 ^e kwart/07	mobiliteit: in uitvoering		
2 ^e kwart/07		toeristische infra: uitvoering + rapportage	
3 ^e kwart/07			cultuurbeleid
4 ^e kwart/07			en/of (afhankelijk van resultaat 2006)
1 ^e kwart/08	verzoekonderzoek Programmaraad of Provinciale Staten		woningbouwproductie
2 ^e kwart/08		Bedrijventerreinen	
3 ^e kwart/08			sociaal-economische vitalisering van het platteland
4 ^e kwart/08	vervolgonderzoek MKB		
1 ^e kwart/09		Nieuw programma 2009-2010	
2 ^e kwart/09			

Voor 2007 en 2008 wordt tevens capaciteit ingeruimd om de volgende onderwerpen te blijven monitoren:

- Uitvoering Wet Inrichting Landelijk Gebied
- Aanwijzing Nationale Landschappen
- Toezicht (beheer) primaire waterkeringen
- Uitvoering Kaderrichtlijn Water
- Waddenfonds

Twee onderwerpen worden als aandachtspunt meegenomen indien van toepassing op het onderwerp, namelijk:

- Provinciaal beleid: europaproof?
- Aansluiting Collegeprogramma-Voorjaarsnota-Begroting

3. toelichting geprogrammeerde onderwerpen en onderwerpen die de Rekenkamer blijft volgen

- **Cultuurbeleid**

Provincies hebben ten aanzien van cultuur een aantal taken dat voortvloeit uit Rijksbeleid en convenanten, bijvoorbeeld op het terrein van de regionale omroep, archeologie en monumentenbeheer. Het provinciale cultuurbeleid heeft echter voornamelijk een autonoom karakter. De ruimte om zelfstandig keuzes te maken is groot te noemen. Alle drie de noordelijke provincies hebben beleidsprogramma's op het terrein van cultuur. Fryslân verwoordt dit in de nota 'Sels Dwaan, cultuurnota 2006-2008', Groningen in 'Stroomversnelling, cultuurnota 2005-2008' en Drenthe heeft 'De kunst van het combineren, cultuurnota 2005-2008'.

Voor het realiseren van de provinciale ambities worden voornamelijk eigen middelen van de provincie ingezet. Kijkend naar het hiervoor genoemde beleidskader zet de provincie Groningen in 2006 zo'n € 8,5 miljoen in voor het cultuurbeleid en er wordt voor € 7,2 miljoen aan subsidie aan radio en televisie verstrekt. Fryslan zet in 2006 zo'n € 15,7 miljoen in voor het cultuurbeleid dat voortvloeit uit 'Sels Dwaan'. Hierin is het bedrag voor beleid op het terrein van bibliotheekvoorzieningen (€ 3,8 miljoen) niet begrepen. Drenthe zet in 2006 ongeveer € 18 miljoen in. Het verstrekken van (structurele) subsidies is een belangrijk instrument om ambities en doelstellingen te realiseren.

Bij de Noordelijke Rekenkamer zijn geen evaluaties bekend waarin op het niveau van de ambities en doelstellingen wordt aangegeven wat de resultaten van het gevoerde beleid zijn. Voor het maken van keuzes voor de periode na 2008 (wanneer de genoemde beleidskaders aflopen) is het echter van belang om inzicht te hebben in de mate waarin ambities en doelstellingen tot dusverre worden verwezenlijkt en wat het huidige beleid heeft opgeleverd. Naar verwachting zal er medio 2008 een herijking plaatsvinden voor de periode 2009- 2012 als gevolg van de nieuwe Rijks Cultuurnota.

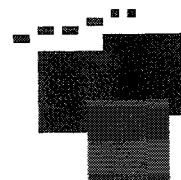
- **Provinciale rol bij woningbouwproductie**

Dit onderwerp is aangedragen als suggestie door de Programmaraad. In de bespreking met de Programmaraad heeft de Rekenkamer aangegeven bij de samenstelling van het onderzoeksprogramma de suggestie nader te beoordelen.

De woningbouwcijfers laten het volgende beeld voor de drie noordelijke provincies zien: in de provincie Groningen is de behoefte lager dan de productie. Daarentegen blijft in de provincies Friesland en Drenthe de productie juist achter bij de behoefte. De provincie heeft een belangrijke rol in deze. Temeer nu de provincie de aangewezen instantie is om gemeenten te stimuleren op dit vlak regionaal samen te werken en gemeenten te bewegen hun uitbreidingsplannen bij te stellen.

Jaarlijks rapporteren de provincies aan de Minister van VROM over de voortgang en hun aanjaagacties en vindt er een inventarisatie plaats van de beschikbare gemeentelijke plancapaciteit die nodig is om de woningbouwafspraken (2005-2009) te kunnen realiseren. Ook onderzoeken de provincies regelmatig de woningbehoefte. Daarnaast zijn de provincies verantwoordelijk voor het op regionale schaal realiseren van voldoende differentiatie in woonmilieus.

Het voorgenomen onderzoek zal zich richten op de vraag of de invulling van bovenstaande provinciale rol doeltreffend en doelmatig is geweest. Deze vraag kan worden beantwoord door onderzoek naar de realisatie van de woningproductie om te zien of deze in de pas loopt met de behoefte.

- **Bedrijventerreinen**

Het onderwerp herstructureren van oude bedrijventerreinen is zeer actueel in verband met discussies over verrommeling van het landschap en de kritiek op de groei van nieuwe terreinen en het ruimtegebruik. In een recent rapport (januari 2007) van de stichting Natuur en Milieu staat als conclusie dat de planning van nieuwe bedrijventerreinen en aanpak van verouderde bedrijventerreinen onvoldoende op elkaar zijn afgestemd.

De provincies kunnen zorgen voor de planning van nieuwe terreinen binnen de provincie, de verdeling naar gemeente, fasering in tijd en ruimtelijke inpassing. Hiertoe geeft de wet ruimtelijke ordening voldoende mogelijkheden, aldus de VROM-Raad. In de verschillende streekplannen en POP's uiten de provincies ambities ten aanzien van duurzaam ruimtegebruik. Zo dienen nieuwe terreinen op bestaande woon-werkgebieden gerealiseerd te worden, moeten ze aansluiten bij de kernenstructuur en worden economische groei en negatieve milieu effecten ontkoppeld.

De vraag die vervolgens speelt is of de provincie haar ambities op het terrein van duurzaam ruimtegebruik voor vestigingslocaties voor bedrijven realiseert en welke andere (bijvoorbeeld economische) belangen een rol spelen. Van belang wordt dan welke factoren een rol spelen bij de keuzes om of een 'oud' terrein aan te pakken of een nieuw terrein aan te leggen.

- **Sociaal economische vitalisering platteland (voorzieningen vitaal platteland)**

In verhouding tot de stedelijkheid per provincie wonen er in de drie noordelijke provincies meer mensen op het platteland. In Drenthe en Friesland woont zelfs meer dan de helft van de inwoners in niet-stedelijk gebied. Op het platteland is er sprake van een ontgroening en vergrijzing. De SER noemt de verschraling van voorzieningen in kleine dorpen als een serieus probleem. Voor een vitaal platteland moet het platteland evenwichtig ruimte bieden aan verschillende functies. Volgens de SER vraagt de vernieuwing van het platteland om een vernieuwende interactieve bestuursstijl.

Het Rijksbeleid bevat op het punt van de sociaal-economische vitalisering van het platteland geen concrete operationele doelstellingen of taakstellingen. Wel nodigt de Memorie van Toelichting op de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) provincies uit tot het 'meekoppelen' van provinciaal autonoom beleid op het gebied van de sociaal-economische vitalisering van het platteland. De provincies Groningen en Friesland richten zich in het kader van de plattelandsontwikkeling ook op de sociaal-economische component en besteden hieraan een deel van hun leefbaarheidsbudget. De provincie Drenthe heeft als doelstelling de leefbaarheid van het platteland te verbeteren maar steekt hierin geen eigen middelen.

Het onderzoek richt zich op de doelmatigheid en doeltreffendheid van de provinciale bestuur bij het duurzaam vergroten van het maatschappelijke welzijn op het platteland.

- **Vervolgonderzoek MKB**

Het onderzoek is gericht op de mate waarin aanbevelingen ten aanzien van informatievoorziening, het kunnen sturen op resultaat, inrichting en werking van het subsidiesysteem en administratieve organisatie hun beslag hebben gekregen. Niet alleen de Noordelijke Rekenkamer, maar ook de Europese Commissie, het ministerie van BZK en de accountant die het IT-atelier dossier heeft onderzocht, hebben aanbevelingen gedaan om risico's te verkleinen en doeltreffendheid van maatregelen te verhogen.

- **Programmaraad/Provinciale Staten verzoek**

De Noordelijke Rekenkamer heeft in haar programmering ruimte opgenomen om een verzoekonderzoek van Provinciale Staten uit te kunnen voeren. Bij de kennismakinggesprekken met de Staten en in het overleg met de Programmaraad zal de uitnodiging hiertoe nadrukkelijk aan de orde komen. Het onderzoek is ingepland als een onderzoek van gemiddelde omvang en kan in de eerste helft van 2008 worden uitgevoerd. Het is voor de Rekenkamer van belang om de verzoeken en suggesties uiterlijk begin november te hebben ontvangen. Voor een korte oriëntatie op dat onderwerp en besluitvorming over welk verzoek uitgevoerd kan worden is twee maanden beschikbaar.

Onderwerpen die de Rekenkamer blijft volgen (monitoring)

- **Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG)**

Sinds 1 januari 2007 geldt de Wet Inrichting Landelijk Gebied, hierna te noemen 'WILG'. De WILG geeft regels voor de inrichting en het beheer van het landelijk gebied. Een belangrijke rol is daarbij weggelegd voor de provinciebesturen. Deze krijgen de beschikking over een 'ontschot' budget (het investeringsbudget landelijk gebied, hierna te noemen 'ILG'), dat kan worden ingezet ter verwezenlijking van diverse doelen van gebiedsgericht beleid.

In 2006 is op papier een nulmeting uitgevoerd voor alle provincies door Dienst Landelijk Gebied. In 2007 zal deze nulmeting samen met de provincies nog eens worden uitgevoerd. Dit met het oog op de in 2008 uit te voeren visitatie over de uitvoering van het ILG door het Rijk. Deze visitatie zal vooral betrekking hebben op de samenwerking tussen partijen. De Algemene Rekenkamer doet op dit moment onderzoek naar de inwerkingtreding van het ILG.

Het voorstel is om geen onderzoek te doen naar het inzetten van de ILG-gelden om het gebiedsgericht beleid voor het landelijk gebied sneller en beter te realiseren. Uit het bovenstaande volgt al dat zowel het Rijk (DLG) en de Algemene Rekenkamer er bovenop zitten om erop toe te zien dat de implementatie en de uitvoering van de ILG goed verloopt. In deze context is het overbodig om als Noordelijke rekenkamer deze onderzoeken nog eens over te doen voor de drie noordelijke provincies. Het onderwerp is evenwel zo belangrijk dat er ruimte is ingepland om dit nauwlettend te blijven volgen.

- **Aanwijzing Nationale Landschappen**

In de Nota Ruimte die begin 2008 verschijnt en waarop de Agenda Vitaal Platteland moet aansluiten wordt een aantal nationale landschappen vastgelegd. Verwacht wordt dat het Rijk in totaal 19 gebieden aanwijst. De status van het landschap biedt bescherming voor het landschap in het betreffende gebied maar laat tevens ruimte voor ontwikkeling en vitalisering. Provincies moeten binnen twee jaar uitgewerkte plannen gereed hebben voor de nationale landschappen. Deze plannen moeten goed aansluiten bij het Europees beleid om als 'rural landscapes' optimaal te profiteren van het Europees beleid en cofinanciering.

De reden voor het niet programmeren is dat de aanwijzing door het Rijk nog niet heeft plaatsgevonden. Pas als deze aanwijzing heeft plaatsgevonden is duidelijk of alle noordelijke provincies hiermee te maken krijgen en in welke omvang. Uiteraard wordt de berichtgeving over de aanwijzing gevolgd en wordt het onderwerp meegenomen in de monitor.

- **Toezicht (beheer) primaire waterkeringen**

Primaire waterkeringen beschermen het land tegen het water van de zee, de grote rivieren en het IJssel- en het Markermeer en worden voor 90% beheerd door de waterschappen. De provincie houdt toezicht op de waterschappen. Uit een landelijke rapportage van de Inspectie van Verkeer en Waterstaat blijkt dat 24% van de waterkeringen in Nederland niet voldoet aan de wettelijke normen en dat over 32% van de waterkeringen geen oordeel kan worden gegeven. Over de toezichthoudende rol van provincies is de Inspectie van oordeel dat de rol van de provincies een te grote diversiteit heeft laten zien. Daarom beveelt de Inspectie aan om te komen tot een meer gelijkvormige aanpak van het toetsingsproces door de provincies.

In Fryslân en in mindere mate Groningen (in Drenthe zijn geen primaire waterkeringen) voldoet een deel van de waterkeringen niet aan de norm. Daarnaast worden er in Fryslân door het Waterschap kanttekeningen geplaatst bij de mate waarin de provincie haar toezichthoudende rol -wegens gebrek aan expertise- kan waarmaken. Ook blijken in Fryslân een groot aantal oevers en kades te laag te zijn. Voor het ophogen zou 230 miljoen nodig zijn. Reden om het onderzoek niet te programmeren is dat bekend is dat er een probleem is. Echter, wat nu precies de oorzaken van het probleem zijn en in hoeverre wordt gewerkt aan verbetering, is bij de Rekenkamer niet bekend. Het is van belang dit onderwerp nauwgezet te blijven volgen.

- **Kaderrichtlijn water**

Een belangrijke ontwikkeling op het terrein van water is de Europese kaderrichtlijn water, die vanaf 2000 van kracht is geworden. De Kaderrichtlijn water is gericht op de verbetering van de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater. Een belangrijke stap die de komende jaren in het kader van de kaderrichtlijn water zal moeten worden gezet is het opstellen van stroomgebiedsbeheersplannen. Dit zijn beheersplannen voor het stroom-

gebied van een rivier. Aangezien hiertoe niet alleen het water van de rivier zelf behoort, maar ook het water van vertakkingen, meertjes etc. gaat het stroomgebied over gemeente-, provincie en landsgrenzen heen. In Nederland liggen vier stroomgebieden. De provincie is één van de betrokken bij het totstandkomen van de stroomgebiedsbeheersplannen, onder andere omdat plannen van de provincie hiervoor bouwstenen vormen. Naast doelstellingen dienen in de plannen ook maatregelen te staan om doelstellingen te bereiken. In 2009 moeten de stroomgebiedbeheersplannen klaar zijn. Redenen om dit onderwerp nu niet te programmeren zijn dat er vele actoren betrokken zijn bij de implementatie van de KRW. Bovendien wordt de implementatie door het Rijk nauwlettend in de gaten gehouden, zoals door voortgangsrapportages van het ministerie van Verkeer & Waterstaat. Daarnaast is er nog geen ex-post evaluatie over realisatie van maatregelen en/of het bereiken doelstellingen mogelijk: immers de planvorming is in 2009 afgerond. Het onderwerp zal wel aandachtig worden gevolgd.

- **Waddenfonds**

Het Waddenfonds is opgericht ter compensatie van de gaswinning onder de Waddenzee en is bedoeld voor extra investeringen om de kwaliteit van de Waddenzee en het Waddengebied te verbeteren. De looptijd van het Waddenfonds (na aftrek van compensatie voor de kokkelvissers zo'n 650 miljoen euro) wordt 20 jaar, namelijk van 2007-2027. Activiteiten die voor (co)financiering in aanmerking komen zijn vooral gericht op vergroten en versterken van natuur- en landschapswaarden in dit gebied, op vermindering externe bedreigingen en op duurzame economische ontwikkeling en kennisinfrastructuur.

Er is een omvangrijke organisatie opgetuigd: er is een Regionaal Coördinatiecollege Waddengebied, een regiocommissie Waddenfonds, een Stuurgroep Waddenprovincies en een adviescommissie Waddenfonds. Daarnaast is er een ministeriële regeling in de maak (subsidieregeling Wet op het Waddenfonds) en er moet een beheer- en ontwikkelingsplan (B&O-plan) Waddengebied komen. Onderzoek zou prematuur zijn, nu veel organisatorische zaken nog niet geregeld zijn. Het onderwerp wordt met belangstelling gevolgd.

Bijlage 1 Aandachtspunten en groslijst

Aandachtspunten bij onderzoek

- **Provinciaal beleid: Europaproof?**

De EU bereidt op verschillende milieuthema's scherpere doelstellingen voor die ingevoerd worden na 2010. Tegelijkertijd krijgen de lidstaten meer beleidsvrijheid in het behalen van de doelstellingen. Provincies hebben een belangrijke verantwoordelijkheid om de Europese dimensies vroegtijdig in het beleidontwerpproces mee te nemen. Dit om onnodige problemen bij of stagnatie in de uitvoering van het provinciaal (milieu)beleid te voorkomen. Als apart onderwerp sluit het niet aan bij de onderzoeksstrategie, maar vanwege het belang zal het indien van toepassing als aandachtspunt in onderzoek worden meegenomen.

- **Aansluiting Collegeprogramma- Voorjaarsnota - Begroting**

Het onderzoek is gericht op de aansluiting tussen beleidsvoornemens en de inzet van middelen. Uit het onderzoek naar Jeugdzorg en het vooronderzoek naar mobiliteit is naar voren gekomen dat die aansluiting op grond van de begroting niet (eenvoudig) te maken valt. Belangrijk wordt dan de vraag of de Staten hun kaderstellende rol optimaal kunnen vervullen. Als apart onderwerp sluit het niet aan bij de onderzoeksstrategie, maar vanwege het belang zal het in onderzoek als aandachtspunt worden meegenomen.

Groslijst (niet geprogrammeerd)

- **Bodemsanering**

De provincie heeft een wettelijke taak in de Wet Bodembescherming: naast operationele taken heeft de provincie ook instrumentele taken en bevoegdheden voor onderzoek en sanering. Tevens fungeert de provincie als coördinator en regisseur voor de saneringen die in eigen beheer worden uitgevoerd. De provincies hebben een meerjarenprogramma wet bodembescherming 2005-2009 gemaakt. De resultaten van deze programma's worden door VROM gevolgd via inspectierapporten. Twee van de drie provincies zijn positief over de voortgang van de programma's. Ook de Algemene Rekenkamer volgt dit onderwerp met grote belangstelling.

- **Armoedebeleid**

Uit de armoedemonitor van het Sociaal en Cultureel Planbureau (december 2003) blijkt dat er weer meer armoede in Nederland is. Ruim 9% van de Nederlandse bevolking heeft een laag inkomen en leeft op of onder de armoedegrens. In de provincie Groningen bedraagt dit percentage zelfs 10%. In Fryslân bedraagt dit percentage 9% en in Drenthe 8%. Het armoedebeleid is primair de taak en verantwoordelijkheid van het Rijk en de gemeenten. De provinciale rol is beperkt tot het ondersteunen van gemeentelijke en maatschappelijke initiatieven.

- **Wonen, zorg en welzijn**

Dit is een beleidsveld waarvoor de belangstelling groeiend is, maar waarvoor de provincies geen specifieke wettelijke taak hebben. Er is wel beleid op het gebied van wonen, zorg en welzijn vanuit verschillende andere rollen/taken, maar geen integraal beleid. Onderzoek naar doeltreffendheid van gevoerd bestuur lijkt daarom niet voor de hand te liggen.

- **Bibliotheken**

Er zijn in IPO verband afspraken met het Rijk en Gemeenten (VNG) gemaakt over bibliotheekvernieuwing die tot doel hebben om de publieke informatievoorzieningen door openbare bibliotheken in de toekomst op peil te houden. De provincie heeft ten aanzien van de bibliotheek-vernieuwing een aantal taken, waaronder het opstellen van een 'marsrouteplan' waarin het bibliotheekvernieuwingstraject in de provincie vorm en inhoud krijgt. Jaarlijks steken de noordelijke provincies gemiddeld zo'n €3 miljoen euro per provincie (eigen middelen) in bibliotheekbeleid.

Het welslagen van de bibliotheekvernieuwingsoperatie is afhankelijk van samenwerking met gemeenten, aangezien een groot deel van de vernieuwing zal moeten worden opgepakt door de openbare bibliotheken (waarvoor de gemeente een belangrijke verantwoordelijke actor is). Tevens zijn er ten aanzien van bibliotheekvernieuwing en -beleid in het algemeen geen signalen dat er sprake is van problemen of achterblijvende resultaten.

- **Ambulancezorg**

De provincie heeft een wettelijke taak op het terrein van de ambulancezorg. Zij moet vergunningen afgeven voor ambulancevervoer, toezien op de naleving van de vergunningen en zij moet een spreidings- en paraatheidsplan opstellen. Met de inzet van extra middelen vanuit het Rijk ten behoeve van de paraatheid zijn de provincies positief gestemd over het kunnen naleven van de aanrijtiddennorm (in 95% van de gevallen moet de ambulance binnen 15 minuten ter plaatse zijn). Reden om het onderwerp niet te programmeren is dat het instrumenteel van karakter is (wordt het toezicht goed uitgeoefend en is het vergunningenstelsel op orde), terwijl het nog te vroeg is om uitspraken te kunnen doen over doelbereiking. De plannen dateren vrijwel allemaal uit de laatste maanden van 2006.

- **Uitvoering Nota Mobiliteit**

Medio 2007 dienen de provincies het nationale verkeers- en vervoersplan, de Nota Mobiliteit, te hebben uitgewerkt in een Provinciaal verkeers- en vervoersplan (PVVP). De provincies hebben hiermee een belangrijke rol in de planvorming op het terrein van verkeer & vervoer en mobiliteit. Er zou daarom onderzoek kunnen worden gedaan naar de mate waarin provinciale plannen aansluiten op de nota mobiliteit. Reden dat dit onderzoek niet wordt geprogrammeerd is dat het mobiliteitsbeleid reeds centraal staat in het thans lopende mobiliteitsonderzoek.

- **(Aanbestedingen) Openbaar vervoer**

Reden om dit onderwerp niet te programmeren is dat dit beleid raakt aan hetgeen centraal staat in het mobiliteitsonderzoek. Tevens heeft de provincie Fryslân (waar de grootste problemen zijn bij de concessieverlening en uitvoering van contracten) dit onderwerp als artikel 217a onderzoek gepland.

Dit onderwerp is wel interessant in combinatie met het onderzoek 'sociaal-economische vitalisering platteland', namelijk in hoeverre de provincies erin slagen het voorzieningniveau op het platteland op het gewenste niveau te houden/brengen. Naast een bereikbaarheids- en mobiliteitsdoelstelling heeft het openbaar vervoer in alle provincies tevens een 'sociale functie'.

- **uitvoering arbeidsmarktbeleid**

De provincies hebben geen wettelijk verankerde taak als het gaat om de arbeidsmarkt en het stimuleren van werkgelegenheid. Er is provinciaal beleid geformuleerd dat varieert van een omvangrijk langdurig programma tot scholingsprojecten bij het MKB. De rol van de provincie ligt vooral in het samenbrengen van uitvoerders (scholen, bedrijven, brancheorganisaties en gemeentelijke diensten) en kan beschouwd worden als een makelaars/regie functie, zonder krachtige instrumenten om (bij) te sturen bij tegenvallende resultaten. Reden om het onderwerp niet te programmeren is de afhankelijke rol van de provincie van anderen: zij is niet zelfstandig aanspreekbaar op de verantwoordelijkheid voor het resultaat.